

MÜREN BEYKAN (Güneşiği Kitaplığı ve ON8 Yayın Yönetmeni)

2015 baharını Bolonya Kitap Fuarı açtı!

1963 yılından bu yana her ilkbahar girişinde dünyanın her köşesinden çocuk ve gençlik kitabı profesyonellerini buluşturan Bolonya Çocuk Kitapları Fuarı, 52. kez kapılarını açtı. Bu fuar, çocuk yayıncılığı ve multi-medya endüstrisine yönelik en önemli uluslararası etkinlik sayılıyor. İtalya'nın küçük ve güzel kentlerinden Bolonya'daki fuar alanını, yayıncılar, telif ajansları, editörler, yazarlar, illüstratörler, kitapçılar, matbaacılar, dağıtımıcılar, kütüphaneciler ve elbette öğrenciler doldurdu. Telif almak veya satmak, çocuk yayıncılığının en iyilerini bulmak, yeni ilişkiler kurmak, profesyonel iletişimleri güçlendirmek, yeni işbirliği olanakları keşfetmek, sektördeki son gelişmeleri tartışmak üzere bir kez daha tarihi Bolonya'da bir araya gelindi. Bu yıl fuarın onur konuğu, Hırvatistan'dı. Ülkenin çizerlerini tanıtan sergi, çeşitliliğiyle şaşırtıcıydı.

Özellikle telif alışverişinin gerçekleştirildiği bir uzmanlık fuarı olarak ünlenen Bolonya Fuarı'nda, Türkiye Ulusal Standı'nda da 18 çocuk ve gençlik kitapları yayıncısı, kendilerine ayrılan özel bölümlerde kitaplarını sergiledi ve telif görüşmeleri yaptılar. Yaklaşık 10 yıldır Türk edebiyatının yurtdışında tanıtılmasını, kitaplarımızın yabancı dillere çevrilmesini önemseyen ve TEDA çeviri projesiyle ayrıca katkı sunan Kültür Bakanlığı, Bolonya'da da yayıncılarımızı destekledi. Fuarlar Şubesi görevlilerinin emek verdiği ulusal stant, görüşmeler yapmak, kitaplarını satmak isteyen yayıncılara ciddi bir olanak sunuyordu. Bu yılın katılımcı yayınevleri; Can Yayınları, Çamlıca Çocuk, Damla Yayınları, Erdem / Sedir Yayınları, Güneşiği Kitaplığı, Kelime Yayınları, Mavibulut Yayınları, Nar Çocuk, Nesil Yayınları, Redhouse Yayınları, Say Yayınları, Semerkand Yayıncılık, Timaş Yayınları, Tudem Yayınları, Uğur Yayınları, Yapı Kredi Kültür Yayınları, Yeşil Dinozor / Sigma Publishing, Yumurcak Yayınları oldu.

Müren Beykan

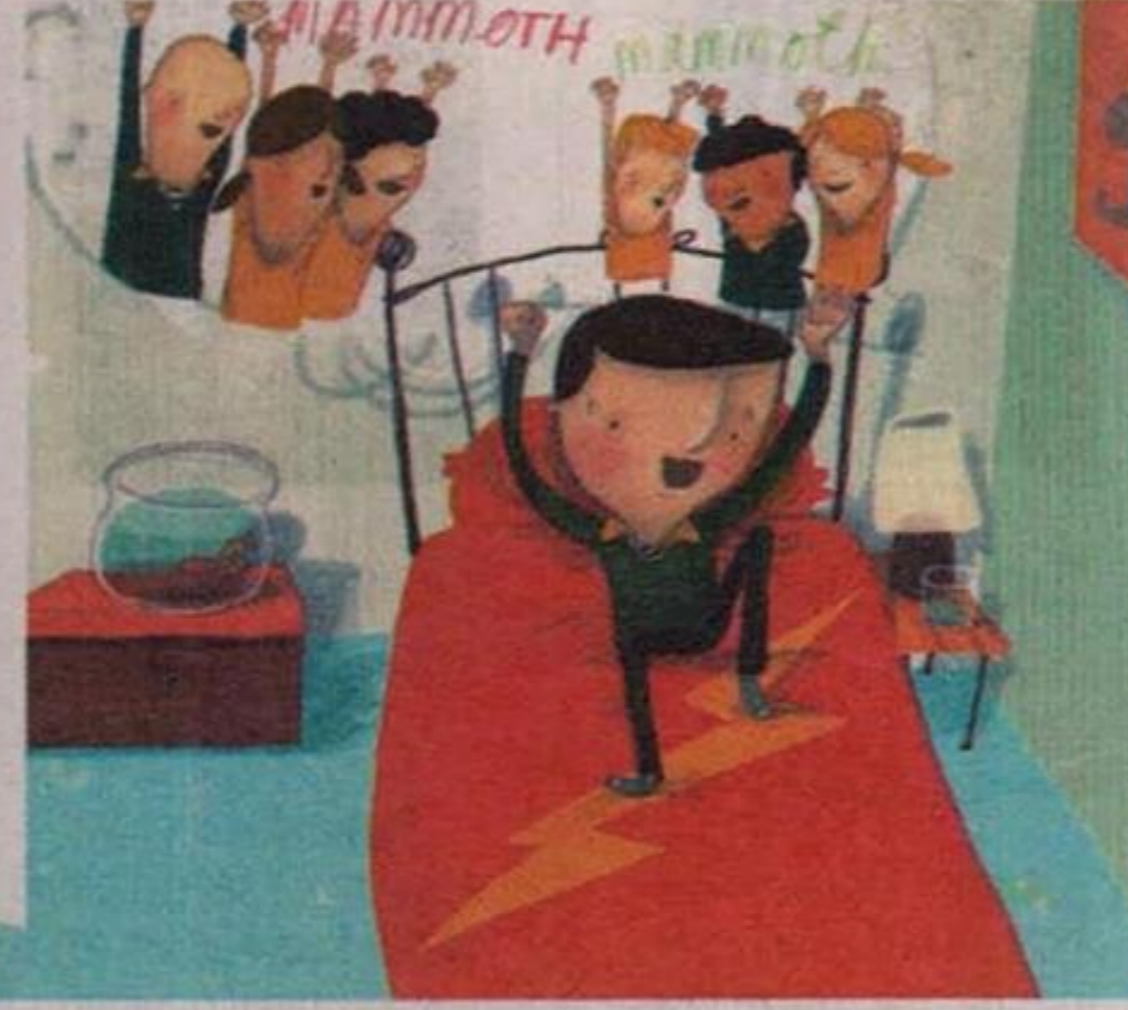
Yabancı yayıncıların yazarlarımıza ilgisi artıyor

Görünen o ki, kitaplarımızın İngilizce tanıtım malzemesini ayrıntılı hazırladıkça, yabancı yayınevlerinin yazarlarımıza ve kitaplarımıza ilgisi -istediğimiz hızda olmasa da- her yıl artıyor. Öte yandan bazı ülkelerde, Türkçe dilinde okuyabilen çevirmen arayışında da ilerleme kaydedildiğini paylaşmak gerek. Son birkaç yıldır Amerikalı, İngiliz ve Fransız yayınevleri bile çocuk kitaplarımızı incelemek için standımızı ziyaret etmeye başladılar ki, ulusal standın sağladığı en önemli kazanımlardan sayılmalı.

Desenli kitapların cenneti Bolonya fuarının diğer kitap fuarlarından en büyük farkı, gerçekten de illüstrasyon alanını güçlü biçimde kucaklaması elbette. Türkiye standında bu yıl da önemli sanatçılarımızın işleri sergilendi, ilgi gördü: Ayşe İnan Alican, Behiç Ak, Betül Sayın, Buket Topakoğlu, Ferit Avcı, Gözde Bitir, Huban Korman, Mert Tugen, Merve Gültepe, Mustafa Delioğlu, Oğuz Demir, Osman Turhan, Reha Barış, Reza Hemmatirad, Saa-

We'll be at the

**BOLOGNA
CHILDREN'S
BOOK
FAIR**

det Ceylan, Sadi Güran, Sedat Girgin ve Zeynep Özatalay. Niyetler, çabalar daha nitelikli buluşmalara yol açmalı; gelecek yıllarda sergileme tasarımlarında ciddi yenileme şart görünüyor, sanatçılarımızın işlerini daha görünür kılmamızın yolları bulunacaktır, bulunmalı.

Değişen çizgi dili

Son yıllarda hiçbir kitap fuarı geçmişin görkeminde değil, pek çok meslektaşım aynı kanıda. Yine de Bolonya'da çizerlerin yoğun ilgisi bu yıl kalabalık oluşturmaya yetmişti. Öğrencilere ve genç çizerlere ayrılan iletişim duvarlarındaki artış dikkate değerdi. Büyük etkinlik alanını çevreleyen pek çok duvar; kitap sayfaları, ilanlar, yaratıcı kartvizit kutuları, renk desenler, desenler ve desenlerle dolup taşıyordu. Öte yandan, fuardan aylar önce, dünyanın farklı ülkelerinden çizerlerin işlerini ulaştırdıkları seçici kurul da -her yıl olduğu gibi- özel bir seçki yapmıştı; birbirinden yetenekli çizerlerin ilginç kitap desenleri büyük etkinlik alanında sergilendiği gibi, yine şık, özel bir katalogta da bir araya getirilmişti. Eski sayıları da fuar alanında hâlâ alıcı bulan bu geleneksel yayın, dünyanın geçmişten günümüze değişen çizgi dilini izlemek, önemli uzmanların konuya ilişkin yazılarını okumak ve tabii farklı kültürlerin sanatçıların işlerinden örnekler incelemek, bambaşka desen dillerinin keyfini çıkarmak için benzersiz bir kaynak olma özelliğini koruyor.

Fuar binalarını tek tek dolaşmak bir tutkudur fuarlarda. Bolonya'da da görüşmelerden, buluşmalardan artabilen her an stantlar arasında kitapları gözleyerek, elleyerek koşuşturmaya ayrıldı. Uzakdoğulular'ın fuarda artan varlığı, özellikle Çin'in, Kore'nin yine güler yüze harıl harıl çalışıyor oluşu, üçboyutlu kitapların her zamanki cazibesi hemen göze çarpıyordu. Ancak, bence 2015'e damgasını vuran 2 gelişme vardı: Metinsiz illüstrasyonlu kitapların çeşitlenerek artmış olması -ve hatta bir sergiyle taçlanması. İkincisi de, pek çok ülkenin yayınevlerinde adeta orijinal öykü sıkıntısı yaşanması -dolayısıyla klasik masalların kılıktan kılığa girerek rafları doldurmuş olması. Buna, Alice Harikalar Diyarı'nın 150. yılı olması nedeniyle çeşitli stantlarda çeşitli baskılarının ser-

gileniyor oluşu da eklenmişti.

Yayıncılık alanında teknoloji

Fuarın değişik köşelerinde en çok tartışılan konuların başını, son yıllarda iyice arttığını izlediğimiz, yayıncılıkta son teknolojik gelişmeler, e-kitap ve dijital olanaklar çekiyordu ki, teknolojinin yayıncılığın her alanında yükselen iktidarını iyice tescil etmekte olduğunu söylemeden geçmemeli.

Fuar girişinde bu yıl, ünlü İtalyan çocuk kitapları yazarı Gianni Rodari'nin; "Okumak, ekilip sulanması, ilgilenilmesi gereken altıncı hissimizdir. Kitaplar da, tıpkı yiyeceklerin kemiklerimizi ve kaslarımızı güçlendirmesi gibi, aklımızı besleyen, yaratıcılığımızı ve bilgimizi arttıran tohumlardır" deyişi katılımcıları selamlıyordu. 50 yıldır Bolonya fuarının vazgeçilmez Ragazzi Ödülleri'nin "Kitaplar ve Tohumlar" bölümüne de Rodari ilham kaynağı olmuştu. Ragazzi Ödülleri'nde Türkiye'den bir kitap yer almadı yine. Ancak gelecekte yer alması olanaksız görünmemeli; yaratıcı işlerle, özgün kitaplarla seçici kurulları zorlamayı hedeflemek iyidir.

Önemli bir yenilik de, fuara ilginin artmasına neden oldu besbelli: Eskisinden daha büyük, özel bir salon, kitap satışına ayrılmıştı. Telif satışına konu olan pek çok kitabı -özellikle desenli çeşit çeşit kitabı- ilk kez bu yıl katılımcılara satın alma olanağı sunulmuştu. İnce uzun masalarda gruplanmış yüzlerce kitabı, isteyen kenarlardaki koltuklarda istediği kadar inceleyebiliyor, okuyabiliyordu. Hatta fuar alanındaki İtalyan stantlarından bazısında da kitap satışı yapılıyor; birinde sıra sıra oturmuş yetenekli sanatçılar satın alınan kitaplarının giriş sayfalarına, kitabın kahramanına ilişkin özgün birer desen çizmek için soluksuz çalışıyorlardı. Bir başka salonun da, çocuk oyuncakları ve araç gerecine ayrılmış olması fuarın yeni açılımlarından biriydi.

• 2018'de İstanbul önemli bir buluşmaya ev sahipliği yapacak ÇGYD'nin (Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği) üyesi olduğu İBBY (Uluslararası Çocuk Kitapları Kurulu) İstanbul'da önemli bir toplantı gerçekleştirecek; ÇGYD birkaç yıldan beri, başkanlığını Prof. Dr. Gülçin Alpöge'nin yaptığı hazırlıklara başladı bile. Her yıl dünyanın her köşesinden seçilmiş kitapları merak edenler, Bolonya'da bu uluslararası kurulun standına mutlaka uğrar. 2016'daki buluşmanın ev sahibi Yeni Zelanda heyecanını bizlere de yansıttı; 2018'de dünyanın çocuk ve gençlik edebiyatı alanındaki önemli uzmanlarını İstanbul'da dinlemek için sabırsız.

Bu yılın katılımcı yayınevleri;
Can Yayınları,
Çamlıca Çocuk,
Damla Yayınları,
Erdem / Sedir Yayınları,
Güneşiği Kitaplığı,
Kelime Yayınları,
Mavibulut Yayınları,
Nar Çocuk,
Nesil Yayınları,
Redhouse Yayınları,
Say Yayınları,
Semerkand Yayıncılık,
Timaş Yayınları,
Tudem Yayınları,
Uğur Yayınları,
Yapı Kredi Kültür Yayınları,
Yeşil Dinozor / Sigma Publishing,
Yumurcak Yayınları oldu